

ΤΑΞΗ:

Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ωρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, Κεφ. 75. 1-5

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Αθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλιταῖς· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἀνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἵ δὲ οὐκέτι ἔμεναν, τοὺς δὲ ἄλλους οἴκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Αθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἔχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσιν καταλιπεῖν, ὅπως ἥσσον τι ἐν κινήσει ὥσιν οἱ ἐναντιοί, ἵσας δὲ αὐτοῖς πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. καὶ ὁ μὲν ξινεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἔχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς γαῖας. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Αθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζοντιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ίερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστητε καὶ παρεμβούσθειτο· Ως δ' οὐκ ἔπειθεν, δοῦμος ὁ δῆμος ὀπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταῦτη, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοούμενων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τὰ τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινας ρῖς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκάλυσε, διέφθειραν ἀν. Θρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἱραίον ἱκέται καὶ γίγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Οἱ δὲ δοῦμος δείσας μὴ τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησι τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἱραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- A. Να αποδοθεί στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δε ἐπιγιγνομένῃ
ἡμέρᾳ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν».

Μονάδες 30

- B.1. Ποιοι ήταν οι όροι της συμφωνίας που διαπραγματεύταν ο Νικόστρατος;

Μονάδες 10

- B.2. Να χαρακτηριστεί η προσωπικότητα του Νικοστρατού με βάση τις ενέργειές του στο απόσπασμα που σας δίνεται.

Μονάδες 10

B.3. ΠΑΡΑΘΕΜΑ

Ο Θουκυδίδης στο 1.22 γράφει: «..Κι όταν ακούει κανείς την ιστορία, ίσως δε φαίνεται τόσο ευχάριστο ότι δε μοιάζει με παραμύθι όσοι όμως θέλησαν για εξετάσουν την καθαρή αλήθεια των όσων έγιναν και εκείνων που μελλουν κάποτε να ξαναγίνουν, όπως είναι η φύση των ανθρώπων ή τα ίδια τα παρόμοια, θα μου φτάσει αν αντού τα κρίνουν αφελίμα. Γιατί το έργο μου έχει συγγραφεί περισσότερο για να τύχουν οι ανθρώποι αιώνιο χτήμα τους παρά σαν αγώνισμα για τ' ακούει κανείς μία μόνο φορά» (Μετάφραση Έλλης Λαμπρούδη).

Με βάση το παραπάνω παράθεμα και το απόσπασμα από το πωτότυπο κείμενο που σας δόθηκε, να διακρίνετε τις πραγματικές αιτίες από τις αφορμές που καθοδήγησαν τη συμπεριφορά των δημοκρατικών στην Κέρκυρα και να επισημάνετε τον σκοπό του οποίο εξυπηρετεί η διάκριση αυτή σύμφωνα με το Θουκυδίδη

Μονάδες 10

- B.4. Με ποιο τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητών στις δημηγορίες του και γιατί;

Μονάδες 10

- B.5. α) καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε, διέφθειραν, ὁρῶντες: Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015

B' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

- β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την **αντώνυμή** της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. αἴτιος	α) ανίστημι
2. ἔχθρος	β) κενῶ
3. ἴσος	γ) καινῶ
4. καθίζω	δ) ἄνισος
5. πληρῶ	ε) φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

- B.6. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

- α) όπλιταις:
κινήσεις:
ύγιεις:
τινάς:
έλασσονις:

τη γενική του ενικού αριθμού
την κλητική του ενικού αριθμού
τη δοτική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015

B' ΦΑΣΗ

E_3.ΒΑΛ1(ε)

- β) **έμειναν:** τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
ἀποπλεύσεσθαι: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
καταλιπεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αριστουργίας β' στη φωνή που βρίσκεται
ἀποπεμφθῶσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ενκτικής του ίδιου χρόνου
διέφθειραν: το απαρεμφάτο του παρακειμένου της μέσης φωνής

Μονάδες 5

- B.7. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις που σας δίνονται:

Μεσσηνίων:

ἀποπλεύσεσθαι:

δείσαντες:

ταύτη:

ἐς τὴν νῆσον:

Μονάδες 5

- β) «εὶ μη Νικόστροτος ἔκωλυσε, διέφθειραν ἄν»: Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω υποθετικό λόγο του κειμένου (μονάδες 2) και να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (μονάδες 3).

Μονάδες 5